

Brussel, 5.9.2014
COM(2014) 550 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de uitvoering en de resultaten van het programma "Pericles" voor de
bescherming van de euro tegen valsemunterij 2006-2013**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de uitvoering en de resultaten van het programma "Pericles" voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij 2006-2013

1. Inleiding

Het programma "Pericles" is een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij. Het programma is bij Besluit 2001/923/EG van de Raad van 17 december 2001 voor een periode van vier jaar (van 1 januari 2002 tot en met 31 december 2005) vastgesteld¹. Dit besluit (hierna "het Periclesbesluit" genoemd) is bij twee besluiten van de Raad gewijzigd: 2006/75/EG van 30 januari 2006² en 2006/849/EG van 20 november 2006³. Bij laatstgenoemd besluit is de looptijd van het programma tot en met 31 december 2013 verlengd.

Op grond van artikel 13, lid 3, onder b), van Besluit 2001/923/EG van de Raad, als gewijzigd bij Besluit 2006/849/EG van de Raad, moet uiterlijk op 30 juni 2014 een gedetailleerd verslag over de uitvoering en de resultaten van het programma bij het Europees Parlement en de Raad zijn ingediend. Met dit verslag wordt voor de uitvoeringsperiode 2006-2013 aan deze verplichting voldaan en voortgebouwd op de in 2013 verrichte evaluatie waarnaar in deel 2 van dit verslag wordt verwezen.

2. Eerdere evaluatieverslagen

Op grond van artikel 13, lid 3, onder a), van Besluit 2001/923/EG van de Raad, als gewijzigd bij Besluit 2006/849/EG van de Raad, moet de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een ten aanzien van de programmabeheerder onafhankelijk extern evaluatieverslag indienen over de deugdelijkheid, de doeltreffendheid en de uitwerking van het programma en een mededeling over de wenselijkheid om dit programma voort te zetten en aan te passen, samen met een passend voorstel. Deze evaluatie is in 2013 door de eenheid Interne Audit en Evaluatie van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) uitgevoerd. De Commissie heeft deze gedetailleerde evaluatie samen met haar mededeling COM(2013) 588 naar het Parlement en de Raad gestuurd. De evaluatie bestrijkt de periode vanaf 2002 tot en met de eerste oproep tot het indienen van voorstellen voor het jaar 2012.

De Commissie heeft daarnaast een tussentijdse evaluatie 2006-2010⁴ verricht om de doeltreffendheid van het programma te beoordelen. Deze tussentijdse evaluatie is gebruikt in het kader van de

¹ PB L 339 van 21.12.2001, blz. 50-54.

² PB L 36 van 8.2.2006, blz. 40-41.

³ PB L 330 van 28.11.2006, blz. 28-29.

⁴ Deze tussentijdse evaluatie is als bijlage III bij de effectbeoordeling (SEC(2011) 1615 definitief) bij het voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van het programma "Pericles 2020" (COM(2011) 913 definitief) opgenomen.

effectbeoordeling van de Commissie die bij haar voorstel voor het programma "Pericles 2020" in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) 2014-2020 is gevoegd (zie deel 4).

In het onderhavige verslag ligt de nadruk op de feitelijke uitvoering van het programma en de in de periode 2006-2013 gerealiseerde jaarlijkse outputs.

3. Uitvoering van het programma⁵ en de resultaten

Op basis van het referentiebedrag van 1 miljoen EUR in 2006 en 6,9 miljoen EUR in de periode 2007-2013 bedroegen de kredieten die in het kader van het programma "Pericles" waren toegestaan, 1 miljoen EUR per jaar met uitzondering van het jaar 2010 (0,9 miljoen EUR).

Uit de tenuitvoerlegging van Pericles bleek het grote belang dat de lidstaten hechten aan het beschermen van de euro tegen valsemunterij. Na besprekingen van de deskundigengroep "eurovalsemunterij" over de meerjarige strategie kon 95,7 % van het totale budget worden vastgelegd. Olaf heeft drie opeenvolgende jaren (2009, 2010 en 2011) kredieten die in datzelfde jaar waren vrijgemaakt, opnieuw moeten vastleggen om aan verzoeken van lidstaten tegemoet te komen.

In de periode 2006-2013 zijn met Pericles 113 projecten gefinancierd. Van deze 113 projecten waren er 72 afkomstig van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en 41 het initiatief van de Commissie/OLAF. Dit is nader gespecificeerd in bijlage I⁶.

Uit de evaluatie van het programma "Pericles" in 2013⁷ bleek dat de door het programma gefinancierde activiteiten over het algemeen uiterst belangrijk waren om de specifieke doelstellingen van het programma te verwezenlijken. Activiteiten op het gebied van opleiding, (kennis)verspreiding en netwerkvorming zijn het meest relevant. De uitwisseling van personeel en leermiddelen wordt eveneens als uiterst nuttig beschouwd. Van de programmamiddelen is ongeveer 95 % aan de meest relevante activiteiten toegewezen.

Het houden van seminars⁸, opleidingen en/of workshops en de uitwisseling van personeel behoorden in de periode 2006-2013 tot de meest voorkomende activiteiten. Dit is nader gespecificeerd in bijlage II⁹.

Geselecteerde doelgroepen en deelnemers

⁵ Op de site http://ec.europa.eu/anti_fraud/euro-protection/training/index_en.htm zijn voor de periode 2006-2013 voor elk jaar tabellen te vinden met projecten die in dat jaar zijn uitgevoerd.

⁶ Bijlage I - Geaggregeerde statistieken van de uitvoering van het programma "Pericles" 2006-2013.

⁷ Werkdocument van de diensten van de Commissie SWD(2013) 304 final, blz. 45.

⁸ Seminars: conferenties-opleidingen-workshops (CTW).

⁹ Bijlage II - Tabel waarin het soort activiteit is uitgesplitst dat in het kader van het programma "Pericles" in de periode 2006-2013 is gefinancierd.

Uit de evaluatie van het programma "Pericles" in 2013¹⁰ bleek verder dat ook de doelgroepen van het programma zeer relevant zijn. De belangrijkste doelgroep is de politie. Dit is tevens de doelgroep die het meest betrokken is bij de programma-activiteiten, als organisator en als deelnemer. Ook rechterlijke instanties en nationale centrale banken zijn uiterst relevant, en beide doelgroepen nemen aan de meeste programma-activiteiten deel, hoewel uit de evaluatie blijkt dat het wenselijk zou kunnen zijn om de rechterlijke instanties nog wat meer te betrekken. Ook de private sector, met name de financiële en bancaire sector, is een belangrijke doelgroep, met name in lidstaten die geen deel uitmaken van de eurozone en in derde landen waar opleidingen op nationaal niveau niet altijd door nationale autoriteiten worden verstrekt.

Grafiek I en II: herkomst van de deelnemers en sector waarin de deelnemers werkzaam zijn.

In totaal namen 4 320 deskundigen deel aan evenementen in het kader van Pericles.

De deelnemers kwamen uit 83 verschillende landen: de meesten (51 %) kwamen uit de lidstaten, en daarbinnen waren deelnemers uit de eurozone duidelijk het best vertegenwoordigd. In totaal kwam 73 % van de deelnemers uit Europa en 16 % uit Latijns-Amerika (voornamelijk Colombia, Peru en Argentinië). Afrika werd vooral door Noord-Afrikaanse nationaliteiten vertegenwoordigd, terwijl de deelname vanuit Aziatische landen grotendeels beperkt bleef tot China¹¹.

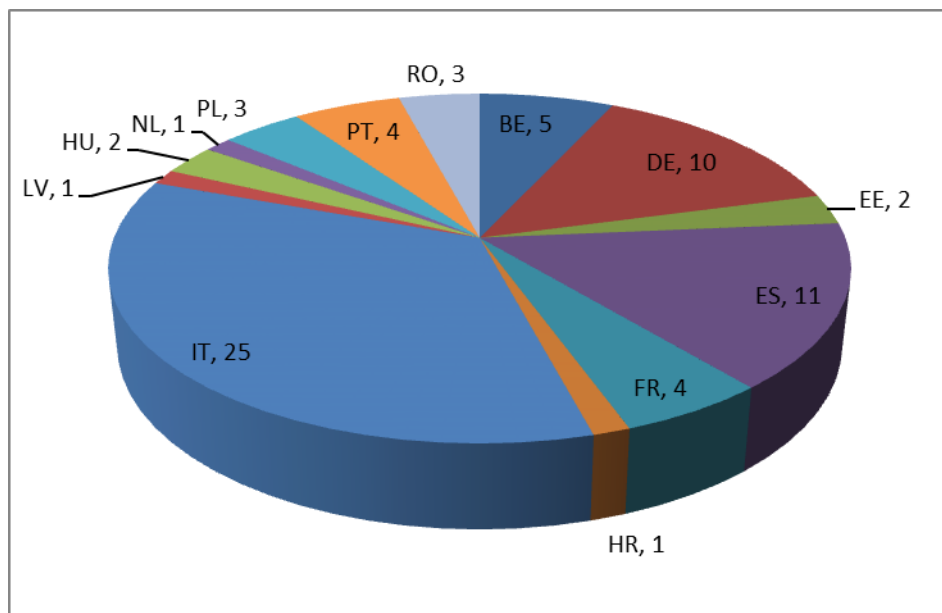
Wat de professionele achtergrond van de deelnemers betreft, blijkt 64 % van het totale deelnemersveld deel uit te maken van de politiediensten. Dit heeft te maken met het feit dat de politie zich in de voorste gelederen bevindt als het gaat om de bestrijding van eurovalsemunterij, en zowel onderzoekers als technici in dienst heeft. Verder dient bij de uitsplitsing van de verschillende andere categorieën deelnemers (36 %) het grote aantal deelnemers van de centrale banken (11 %) en gerechtelijk personeel (7 %) te worden benadrukt.

Dientengevolge is met de uitvoering van het programma "Pericles" voldaan aan de in artikel 3 van het Periclesbesluit vastgelegde grensoverschrijdende en multidisciplinaire dimensies.

¹⁰ Werkdocument van de diensten van de Commissie SWD(2013) 304 final, blz. 45-46.

¹¹ Tot "Overige" behoren onder andere Noord-Amerika en de Europese en internationale instellingen.

Over het algemeen hebben zich elk uitvoeringsjaar nieuwe deelnemers bij het programma gevoegd¹². Dit toont de inspanningen die OLAF zich getroost om het gebruik van de Periclesmiddelen te diversifiëren. De landen die het meest te lijden hebben gehad onder eurovalsemunterij, zoals Italië, Spanje en Duitsland, hebben meer gebruikgemaakt van de Periclesmiddelen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de redenen waarom lidstaten geen middelen aanvroegen, over het algemeen eerder organisatorisch dan structureel van aard waren.

Grafiek III: het aantal activiteiten per lidstaat (subsidies 2006-2013)

Periclesactiviteiten buiten de EU

Er zijn zowel binnen als buiten de EU Periclesactiviteiten verricht, al naar gelang de specifieke behoefte om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Het programma "Pericles" heeft zijn regionale aanpak al vanaf het begin geconsolideerd door in bijzonder gevoelige regio's in de wereld activiteiten uit te voeren. De nadruk lag vooral op Latijns-Amerika (waar de georganiseerde misdaad in Colombia en Peru een aanzienlijke dreiging voor de euro vormde) en naburige gebieden zoals Zuidoost-Europa (inclusief Turkije en de Westelijke Balkan), het Middellandse Zeegebied en Noordoost-Europa.

Structurele en wetgevende verbeteringen

Wat opvalt is dat de Periclesactiviteiten niet alleen de bewustmakings- en opleidingscomponent ontwikkelen, maar ook tot een aantal structurele en wetgevende verbeteringen in de lidstaten en in derde landen hebben geleid. Zo hebben onder meer Colombia, Peru en Argentinië veel gedaan om structuren op te zetten die te vergelijken zijn met die van de nationale centrale bureaus tegen

¹² De "bevoegde nationale autoriteiten" overeenkomstig artikel 2, onder b), van Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad van 28 juni 2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, PB L 181 van 4.7.2011, blz. 6.

valsemunterij in de Europese Unie. Verder heeft het programma "Pericles" de (toentertijd) toetredende landen en nieuwkomers geholpen bij hun inspanningen om het acquis op het specifieke gebied van de bescherming van de euro toe te passen¹³.

Tot slot zijn de resultaten van de evenementen in het kader van "Pericles" door de Commissie gebruikt bij de voorbereiding van het voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij¹⁴. In de Periclesseminars werd met name de noodzaak beklemtoond om bij het onderzoek naar valsemunterij onderzoeksmethoden te mogen gebruiken die ook bij andere ernstige vormen van criminaliteit worden gebruikt, en een dergelijke bepaling is aan de voorgestelde richtlijn toegevoegd.

4. Vooruitzichten

De Commissie gaf in haar mededeling COM(2013) 588 helder te verstaan dat de resultaten van de in 2013 verrichte evaluatie¹⁵ over het algemeen zeer positief waren. De organisatoren van en deelnemers aan de Periclesactiviteiten hebben hun volle steun betuigd aan het programma "Pericles" en lieten weten het programma na 2013 graag verlengd te zien¹⁶.

Op 11 maart 2014 werd Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles 2020")¹⁷ voor het MFK 2014-2020 goedgekeurd. Zij wordt momenteel ten uitvoer gelegd in het kader van het jaarlijkse werkprogramma 2014, dat als bijlage bij het financieringsbesluit van 2014 (C(2014) 3427)¹⁸ is gevoegd.

De Commissie dient jaarlijks informatie over de resultaten van het programma te verstrekken aan het Europees Parlement en aan de Raad, overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) nr. 331/2014.

¹³ Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad van 28 juni 2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 44/2009 van de Raad van 18 december 2008, Verordening (EG) nr. 1339/2001 van de Raad van 28 juni 2001 houdende uitbreiding van de werking van Verordening (EG) nr. 1338/2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, tot de lidstaten die de euro niet als munteenheid hebben aangenomen, Besluit van de Europese Centrale Bank van 16 september 2010 inzake echtheids- en geschiktheidscontroles en het opnieuw in omloop brengen van eurobankbiljetten (ECB/2010/14), Verordening (EU) nr. 1210/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2010 betreffende de echtheidscontrole van euromunten en de behandeling van euromunten die ongeschikt zijn voor circulatie en Verordening (EG) nr. 2182/2004 van de Raad van 6 december 2004 betreffende op euromunten lijkende medailles en penningen, als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 46/2009 van de Raad van 18 december 2008.

¹⁴ Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij, en ter vervanging van Kaderbesluit 2000/383/JBZ van de Raad. De richtlijn is op 22 mei 2014 in werking getreden, Richtlijn 2014/62/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij, en ter vervanging van Kaderbesluit 2000/383/JBZ van de Raad.

¹⁵ Werkdocument van de diensten van de Commissie SWD(2013) 304 final.

¹⁶ Effectbeoordeling (SEC(2011) 1615 definitief), begeleidend document bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma "Pericles 2020" (COM(2011) 913 definitief).

¹⁷ PB L 103 van 5.4.2014, blz. 1.

¹⁸ Het voorstel voor een verordening van de Raad waarbij de toepassing van Verordening (EU) nr. 331/2014 tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma "Pericles 2020") wordt uitgebreid tot niet-deelnemende lidstaten, zal naar verwachting eind 2014 worden goedgekeurd. Deze verordening is gebaseerd op het voorstel van de Commissie (COM(2011) 913 definitief) en de bijbehorende effectbeoordeling (SWD/SEC(2011) 1615 definitief).